

ben álldigálnak a pult előtt; ilyenkor kiapadhatatlan buzognak fel a témák, a sürgős kinyilatkoznivalók: megannyi próféta, néptribun... Egy ezer ráncú, sült almához hasonló, veres arcú kis öreg, már erősen kapatos kedvben, láthatóan velem szemez, rám kacsint, felém emeli poharát:

– Hehe... mi ketten, igaz-e?

Sejtelmem sincs, honnan ismerhetjük egymást, s még csak gyöngé arc-memóriámat sem okolhatom: ilyen fizimiskát az ember nem egykönnyen felejt el. S vajon mit érthet azon, hogy mi ketten, milyen sajátos kapcsolatot, amely külön is összefűz bennünket az italbolt népes családjában? Mi ez a kacsintó, cinkos összenézés, miféle titkos szövetségem, sorsközösségem lehet ezzel a zanzafejű kisöreggel?

– Hehe – köszönt újra a fröccsével, reám s magára mutatva. – Mi budaiak, igaz-e?...

Budának az Új Magyar Lexikon adatai szerint jelenleg több mint négy-százezer lakosa van. S lám, ez az összeaszott ábrázatú bácsika földijének, testvérének érez itt a zord pesti idegenben, mert én is egy vagyok e négy-százezer közül, szíve megmelegszik, ahogy Stanleyé, amikor végre megtalálta Livingstone-t, annyi viszontagság után egy fehér arcot a legsötétebb Afrikában... Derűs-barátian intek oda poharammal, visszakoccintok: még-iscsak jó, ha az ember tartozik valahová.

Vasfüggöny

Oly elválaszthatatlanok voltak, mint Oresztész és Püladész, Castor és Pollux, Szilágyi és Hajmási, Hacsek és Sajó. Húsz évig ültek együtt a kávéházban, és soha semmiről se volt azonos véleményük. V. a Fradinak szurkolt, Z. csak azért is a Honvédnek, V. minden alkalommal megívott egy stampedli konyakot, de nem cigarettázott, Z. viszont absztinens volt, ám sűrűn dohányzott, főként azért, hogy a füsttel is bosszantsa asztaltársát. Egyikük lottózott, a másik totózott, Z. az ügetőre járt, V. ezt csalásnak tartotta, és a galoppot kultiválta, ez ultizni szeretett, amaz sakkozni, s ha V.-nek nem ízlett a fekete, Z. tüstént dicsérni kezdte, és külön borraivalót adott a pincérnek. Szünet nélkül vitatkoztak, Hitlerről és Churchillről, a sztálingrádi csatáról és a teheráni értekezletről, Koreáról és az ENSZ-ről, s bár akkoriban minden újságban jobbra ugyanaz állt, Z. – minthogy V. a Népszavát járatta – azért is a Magyar Nemzetre fizetett elő. Z.-t elkeserítette a londoni 6:3, mert V. előzőleg győzelmet tippelt, emez viszont ujjongott, amikor elvesztettük a világbajnokságot, mivel Z. azt jósolta, hogy megnyerjük.

Ötvenhat végén, amikor néhány hetes szünet után újra kinyitott a kávéház, rögtön csúnyán összekaptak azon a fölöttébb időszerű problémán, hogy milyen az igazi Pethes-leves. Z. azt állította, hogy nemcsak marhahússal, benne főtt tyúkhússal is forsriftos, V. erre verni kezdte az asztalt, felugrott, és kivörösödve kiabálta, hogy ő többé nem ül le ilyen hülyével, aki az Újházy-levest összetéveszti a Pethes-levessel. Később ezt az elhatározását úgy módosította, hogy egyazon országban se marad vele: még nyitva volt a határ, fogta magát és kiment, meg sem állt Venezueláig, ahol valami rokona élt.

Z. azóta többnyire egyedül ül az asztalánál, szóltanul kevergeti feketéjét; a dohányzásról leszokott. És föltehetően V. is leszokott a konyakról abban a caracasi kávéházban, ahová jár, ha ugyan van ott kávéház. Levelet az elmúlt nyolc év alatt nem írt, azt is csupán üzente egy hazalátogató ismerősével, hogy tudni sem akar arról az országról, ahol olyan alakok, mint Z. reuzálhatnak, az visszaüzent, hogy neki pedig megvan a véleménye az efféle gyászmagyarokról, akik egy tál leves miatt képesek elhagyni és leköpdösni a hazájukat.

Nemrég, mikor a szokott időben belépett a kávéházba, a régi asztalnál V.-t pillantotta meg. Széles karimájú, fehér sombrero volt mellette a széken, ám kezében most is ott a *Népszava*, előtte a stampedli konyak. Z. odaült, de mivel ő volt a sértett fél, nem köszönt, tüstént magához intette a trafikosnőt, s míg rágyújtott egy vaskos Dózsára, így szólt a kisasszonyhoz a sűrű füstön át:

– Na látja, kérem, és még ezt nevezik vasfüggönynek!

Gabi

Kicsi koromban sokat betegeskedtem, télen mindig meg voltam fázva. Vizes borogatások közt feküdtem, számban az orvosság undok íze. Ilyenkor többnyire Gabi bátyám szórakoztatott, felolvasott, mesélt, kis magánszámokat rögtönzött. – Megy a hivatalba – mondta szárazon, pattogva, s egy aktatáskát kapva a hóna alá, feszes, merev pantomimléptekkel elhagyta a gyerekszobát. – Jön a hivatalból – toppant be újra, ugyanilyen keményen, leszegett fejjel, céltudatos, komoly lárvaarccal, ahogy a felnőttek jártak, vagy ahogy képzeltek, hogy járnak; nem lehetett nevetés nélkül kibírni.

Aztán megállt a szoba közepén, karjával sebesen csépelve, darálva. – Van halász, vadász, madarász. Hát én vagyok a hadonász. Egy hadonász, aki egész nap csak hadonász.

Vagy karját kitérta, akár a szárnyakat, csapdosott, közben fel-felugrált a linóleumos padlón, egyre magasabbra, egyre magasabbra.